

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26 sierpnia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. na podstawie 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.) po rozpatrzeniu wniosku B. R. z dnia 13 sierpnia 2019 r. odmówił prawa do przeliczenia emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczona nie złożyła nowych dowodów mających wpływ na wysokość świadczenia.

/decyzja – k. 22 plik I akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji w dniu 4 września 2019 r. złożyła wnioskodawczyni B. R. i wskazała, że jej emerytura nie została prawidłowo wyliczona mimo odwołań i wizyt u Dyrektora Pionu Świadczeń w Z.. Wskazała, iż wyliczona jej prognozowana emerytura wyniosła 1.957,55 zł brutto, bez emerytury kapitałowej. Natomiast według decyzji organu rentowego z 17.12.2018 łączna kwota emerytury wyniosła 1.986,45 zł brutto (1810,52 zł + kapitał 175,93 zł), a więc jest niższa od emerytury prognozowanej.

/odwołanie – k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji nadto wskazując iż wniosek odwołującej o ponowne obliczenie świadczenia oparty na tych samych twierdzeniach został prawomocnie rozstrzygnięty Wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi z 10.04.2019 w sprawie sygn. akt VIII U 325/19.

/odpowiedź na odwołanie – k. 17-18/

Postanowieniem z dnia 28 stycznia 2020 r. Sąd Okręgowy oddalił zarzut organu rentowego w przedmiocie powagi rzeczy osądzonej wskazując min iż postępowanie w sprawie w sprawie sygn. akt VIII U 325/19 nie jest tożsame ze sprawą niniejszą, gdyż odwołanie od zaskarżonej decyzji oparto na zarzutach naruszenia art. 114 ust. 1 pkt. 6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS a nie jak w ww. postępowaniu dotyczącym innej decyzji z dnia 24 stycznia 2019 r. odmawiającej ponownego obliczenia świadczenia wspartych na zarzutach naruszenia art. 114 ust. 1 pkt. 1 tej ustawy.

/postanowienie protokół z rozprawy z dnia 28 stycznia 2020 r. 00:17:50-00:19:50 k. 39 z uzasadnieniem k. 43-44v/

W piśmie procesowym z dnia 22 października 2020 wnioskodawczyni sprecyzowała, że przy wyliczeniu należnego jej świadczenia organ popełnił błąd polegający na nieprawidłowym zastosowaniu reguł arytmetycznych. Wskazała, iż na przestrzeni kilku miesięcy organ wyliczył jej 3 różne wysokości jej emerytur:

1. 15.10.2018 roku w informacji o prognozowanej wysokości emerytury wskazał na kwotę świadczenia bez emerytury kapitałowej 1957,55 zł,

2. Decyzją z dnia 17 grudnia 2018 r. przyznał jej emeryturę w kwocie 1986,45 zł wynikająca z wyliczenia ((...),83 + (...),47)/262,20 = 1810,52 +175,93 zł =1986,45 gdzie

88307,83 zł to kwota składek z uwzględnieniem waloryzacji, (...),47 to kwota kapitału początkowego po waloryzacji, 262,20 to średnie dalsze trawne życia 175,93 zł to okresowa emerytura kapitałowa,

3. 18.02.2018 w odpowiedzi na odwołanie od decyzji z dnia 24 stycznia 2019 r. z błędem arytmetycznym wyliczył, iż emerytura wynosi 2162,28 zł ((...),83 + (...),47)/252,20 = 1986,45 +175,93 zł = (...),28 gdzie 88307,83 zł to kwota składek z uwzględnieniem waloryzacji, (...),47 to kwota kapitału początkowego po waloryzacji, 252,20 to średnie dalsze trawne życia 175,93 zł to okresowa emerytura kapitałowa a prawidłowo wykonane równanie winno dać wynik 2058,24 zł.

Odwołująca wskazując na wskazana rozbieżności wskazała przy tym, iż z niejasnych względów kwota przyznanej jej emerytury bez okresowej emerytury kapitałowej jest niższa od wskazanej 2 miesiące wcześniej emerytury prognozowanej.

/ pismo k. 51-53/

Na rozprawie w dniu 29.10.2020 r. wnioskodawczyni poparła odwołanie organ rentowy wniosł o oddalenie odwołania.

/ stanowisko procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 29.10.2020 r. 00:00:38-00:01:06/

W piśmie z dnia 25.11.2020 r. organ rentowy odnosząc się do sprecyzowanych przez wnioskodawczynię zarzutów podniósł, iż emerytura przyznana decyzją z dnia 17.12.2018 r. jest zgodna z obowiązującymi przepisami, badając wysokość emerytury prognozowanej nie jest w stanie przedstawić wyliczeń i danych z symulatora pochodzących z 15.10.2018 r. nadto podkreślił, iż prognozowana wysokość emerytury nie może być podstawą żadnych roszczeń. Zaś co do zaś wyliczeń zawartych w odpowiedzi na odwołanie z dnia 24 stycznia 2019 r. wskazał, że były one wynikiem omyłki i zostały sprostowane pismem z dnia 23.07.2019 r.

/ pismo k. 63/

W piśmie z dnia 19 stycznia 2021 r. wnioskodawczyni ponownie wskazała, iż wyliczenia przedstawione przez organ rentowy nie są wiarygodne.

/ pismo k. 65-66/

Na rozprawie w dniu 11 lutego 2021 r. poprzedzającej wydanie wyroku strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska procesowe.

/protokół z rozprawy z dnia 11 lutego 2021 r. 00:00:44 -00:01:50/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

B. R. urodziła się (...)

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 4 kwietnia 2006 r. ZUS II Oddział w Ł. w Z. ustalił kapitał początkowy B. R. na dzień 1 stycznia 1999 r. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1980 r. do 31 grudnia 1989 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 79,68%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 79,68% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową (79,68% x 1220,89 zł = 972,81 zł).

Do ustalenia wartości kapitału przyjęto okresy składkowe w ilości: 17 lat, 24 dni tj. 204 miesiące oraz okresy nieskładkowe w ilości: 2 lata, 10 miesięcy, tj. 34 miesiące.

Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku została wyliczona w następujący sposób:

293,01 złotych x 72,37% (współczynnik proporcjonalny) = 212,05 złotych

(204 miesiące składkowe x 1,3%) : 12 x 972,81 złotych (podstawa wymiaru) = 214,99 złotych

(34 miesiące nieskładkowe x 0,7%) : 12 x 972,81 złotych (podstawa wymiaru) = 19,26 złotych

RAZEM = 446,30 złotych

$446,30 \text{ złotych} \times 209 \text{ miesięcy (średnie dalsze trwanie życia)} = 93.276,70 \text{ złotych}$ (kapitał początkowy na dzień 1.01.1999 roku).

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił okresu od 31 lipca 1997 r. do 31 lipca 1997 r., gdyż nie została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne.

/decyzja – plik II akt ZUS/

W dniu 14 listopada 2018 r. ubezpieczona złożyła wniosek o emeryturę.

/wniosek – k. 1 – 3 plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 14 grudnia 2018 r. ZUS II Oddział w Ł. w Z. ponownie ustalił kapitał początkowy B. R. na dzień 1 stycznia 1999 r. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1978 r. do 31 grudnia 1987 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 85,08%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 85,08% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową ($85,08\% \times 1220,89 \text{ zł} = 1038,73 \text{ zł}$).

Do ustalenia wartości kapitału przyjęto okresy składkowe w ilości: 17 lat, 24 dni tj. 204 miesiące oraz okresy nieskładkowe w ilości: 2 lata, 10 miesięcy, okresy sprawowania opieki nad dzieckiem: 0 miesięcy, 4 dni – łączny okres nieskładkowy wynosi: 2 lata, 10 miesięcy, 4 dni, tj. 34 miesiące.

Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku została wyliczona w następujący sposób:

$293,01 \text{ złotych} \times 72,37\%$ (współczynnik proporcjonalny) = 212,05 złotych

$(204 \text{ miesiące składkowe} \times 1,3\%) : 12 \times 1038,73 \text{ złotych}$ (podstawa wymiaru) = 229,56 złotych

$(34 \text{ miesiące nieskładkowe} \times 0,7\%) : 12 \times 1038,73 \text{ złotych}$ (podstawa wymiaru) = 20,57 złotych

RAZEM = 462,18 złotych

$462,18 \text{ złotych} \times 209 \text{ miesięcy (średnie dalsze trwanie życia)} = 96.595,62 \text{ złotych}$ (kapitał początkowy na dzień 1.01.1999 roku).

Do ustalenia wartości kapitału początkowego organ rentowy nie uwzględnił okresu od 31 lipca 1997 r. do 31 lipca 1997 r., gdyż nie została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne.

/decyzja – plik II akt ZUS/

Decyzją o przyznaniu emerytury z dnia 17 grudnia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z., po rozpatrzeniu wniosku z dnia 14 listopada 2018 r., przyznał B. R. prawo do emerytury od 6 grudnia 2018 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

Podstawę obliczenia emerytury wnioskodawcy stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanego na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wynosi 88307,83 zł,

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wynosi 386410,47 zł,

- średnie dalsze trwanie życia wynosi 262,20 miesięcy,

- wyliczona kwota emerytury wynosi 1810,52 zł

Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej: $((...),83 + (...),47)/262,20 = 1810,52$ zł.

Okresowa emerytura kapitałowa wynosi 175,93 zł.

Łącznie kwota emerytury z FUS oraz okresowej emerytury kapitałowej wyniosła 1986,45 zł.

/decyzja – k. 5 – 6 plik I akt ZUS/

Decyzją o ustaleniu okresowej emerytury kapitałowej z dnia 17 grudnia 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z., po rozpatrzeniu wniosku B. R. z dnia 14 listopada 2018 r., ustalił ubezpieczonej okresową emeryturę kapitałową od 6 grudnia 2018 r., tj. od nabycia prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wysokość emerytury kapitałowej stanowi iloraz kwoty środków, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na subkoncie, ustalonych na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano okresową emeryturę kapitałową tj. 46129,56 zł i średniego dalszego trwania życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, tj. wieku 60 lat – 262,20 miesięcy.

Od 6 grudnia 2018 r. okresowa emerytura kapitałowa wynosi 175,93 zł.

/decyzja – k. 7 – 8 plik I akt ZUS/

Wyżej wymienionej decyzji wnioskodawczyni nie kwestionowała.

/ bezsporne/

W dniu 15 stycznia 2019 r. ubezpieczona złożyła wniosek o ponowne obliczenie wysokości emerytury.

/wniosek – k. 9 plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 24 stycznia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. w Z. na podstawie 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku B. R. z dnia 15 stycznia 2019 r., odmówił prawa do przeliczenia emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczona nie złożyła nowych dowodów mających wpływ na wysokość świadczenia.

/decyzja – k. 10 plik I akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji w dniu 5 lutego 2019 r. złożyła wnioskodawczyni B. R. wskazując, że jej prognozowana emerytura była obliczana dwa razy w różnym czasie i za każdym razem była taka sama czyli wyniosła 1.957,55 zł brutto, emerytura kapitałowa wyniosła 175,93 zł – łącznie 2.133,48 zł. Natomiast według decyzji organu rentowego łączna kwota emerytury wyniosła 1.986,45 zł brutto, a więc jest niższa o 147,03 zł od emerytury prognozowanej.

/odwołanie – k. 3 załączonych akt VIII U 325/19/

W odpowiedzi na odwołanie z 18.02.2018 organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując argumentację z zaskarżonej decyzji i wskazując m.in. iż świadczenie wnioskodawczyni zostało wyliczone w kwocie 2162,28 zł w następujący sposób $((...),83 + (...),47)/252,20 = 1986,45 + 175,93$ zł = $(...),28$ gdzie 88307,83 zł to kwota składek z

uwzględnieniem waloryzacji, (...),47 to kwota kapitału początkowego po waloryzacji, 252,20 to średnie dalsze trawne życia 175,93 zł to okresowa emerytura kapitałowa.

/odpowiedź na odwołanie – k. 4 załączonych akt VIII U 325/19/

Prawomocnym wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2019 r. Sąd Okręgowy w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie VIII U 325/19 z odwołania B. R. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 stycznia 2019 r. oddalił odwołanie. W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sad przychylił się do argumentacji organu rentowego iż wnioskodawczyni wbrew dyspozycji art. 144 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie przedłożyła nowych dowodów na potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed uprawomocnieniem się decyzji z dnia 17 grudnia 2018 r. a mających wpływ na powstanie prawa do świadczenia.

/ wyrok z uzasadnieniem k. 14, 16-19 załączonych akt VIII U 325/19/

Pismem z dnia 23 kwietnia 2019 r. po spotkaniu z Dyrektorem Pionu Świadczeń Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Z., wnioskodawczyni wystąpiła do ZUS o merytoryczną weryfikację dokumentów i prawidłowe wyliczenie świadczenia.

/ pismo k17-18 plik I akt ZUS notatka urzędowa k. 19 plik I akt ZUS/

Pismem z dnia 23 lipca 2019 r. organ rentowy odpowiadając na pismo wnioskodawczyni w przedmiocie różnic wysokości emerytury wskazał iż wyliczenie zawarte w odpowiedzi na odwołanie było wynikiem omyłki i wskazał iż wyliczenie zawarte w decyzji w przedmiocie prawa do emerytury było prawidłowe.

/ pismo k. 20 plik I akt ZUS /

W dniu 13 sierpnia 2019 r. ubezpieczona złożyła wniosek o ponowne obliczenie wysokości emerytury na podstawie art. 114 ust. 1 pkt 6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS podnosząc kwestię wadliwości dokonanych przez ZUS obliczeń.

/ wniosek k. 21 plik I akt ZUS/

W konsekwencji powyższego wydano zaskarżoną decyzję z dnia 26 sierpnia 2019 r.

/decyzja – k. 22 plik I akt ZUS/

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jako niezasadne podlega oddaleniu.

Na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 291 t.j.z późn. zm.), w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyła lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli:

- 1) po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość;
- 2) decyzja została wydana w wyniku przestępstwa;
- 3) dowody, na podstawie których ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe;
- 4) decyzja została wydana na skutek świadomego wprowadzenia w błąd organu rentowego przez osobę pobierającą świadczenie;
- 5) decyzja została wydana w oparciu o inną decyzję lub orzeczenie sądu, które zostało następnie uchylone, zmienione albo stwierdzono jego nieważność;

6) przyznanie świadczeń lub nieprawidłowe obliczenie ich wysokości nastąpiło na skutek błędu organu rentowego.

Z cytowanego przepisu wynika, iż warunkiem ponownego ustalenia prawa do świadczeń w kontekście pkt 1 jest uzyskanie nowych dowodów lub ujawnienie okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie były znane organowi w chwili orzekania i mają wpływ na prawo do tych świadczeń lub ich wysokość /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 231/99 - OSNAPiUS 2000 nr 19 poz. 734; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2003 r. III UZP 5/03 - OSNAPiUS rok 2003, Nr 18, poz. 442/.

Zwrot "przedłożenie nowych dowodów" oznacza zgłoszenie każdego prawnie dopuszczalnego środka dowodowego, stanowiącego potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed wydaniem decyzji, a mających wpływ na powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokość. Natomiast użyte w art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej pojęcie "ujawnienie okoliczności" oznacza powołanie się na fakty dotyczące ogółu wymagań formalnych i materialnych związanych z ustaleniem przez organ rentowy prawa do świadczenia lub wysokości świadczenia. Są to określone w przepisach prawa materialnego fakty warunkujące powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokości np. staż pracy, wiek, niezdolność do pracy, ale także uchybienia przez organ rentowy normom prawa procesowego lub materialnego, wpływające potencjalnie na dokonanie ustaleń w sposób niezgodny z ukształtowaną z mocy prawa sytuacją prawną osoby zainteresowanej (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 lutego 2014 r., I UK 322/13, LEX nr 1444596 oraz Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 11 grudnia 2015 r., III AUa 1087/15, LEX nr 1979499).

Z kolei w kontekście pkt 6 powoływanego przepisu przesłanką ponownego ustalenia uprawnień są również okoliczności, które powinny być znane organowi rentowemu przy dołożeniu minimum staranności, które jednak na skutek błędu organu rentowego lub przeoczenia nie zostały uwzględnione przed wydaniem decyzji (J. K., Ponowne, s. 26; wyr. SN z 12.1.2001 r., II UK 182/00, OSNAPiUS 2002, Nr 17, poz. 419; wyr. SN z 28.1.2004 r., II UK 228/03, OSNP 2004, Nr 19, poz. 341; wyr. SN z 23.11.2004 r., I UK 15/04, OSNP 2005, Nr 11, poz. 161; wyr. SN z 21.9.2010 r., III UK 94/09, L.; post. SN z 5.11.2009 r., II UK 87/09, L.). Chodzi o sytuacje, w których doszło do wydania decyzji organu rentowego nieuwzględniającej bądź błędnie uwzględniającej te okoliczności (istniejące przed wydaniem decyzji), które wpłynęły na wadliwe nabycie prawa do świadczenia lub przyczyniły się do nieuzasadnionej odmowy przyznania świadczeń ubezpieczeniowych w określonej wysokości (K. Antonów, Ustawa, komentarz do art. 114).

Pojęcie błędu organu rentowego, w znaczeniu przepisu art. 114 ust. 1 pkt 6 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obejmuje takie sytuacje, w których organ rentowy miał podstawy do przyznania świadczenia, lecz z przyczyn leżących po jego stronie tego nie uczynił. Może to wynikać z zaniedbania tego organu, ale także może to być każda obiektywna wadliwość decyzji (teoria tzw. obiektywnej błędności decyzji), niezależnie od tego, czy jest ona skutkiem zaniedbania, pomyłki, celowego działania organu rentowego, czy też rezultatem niewłaściwych działań pracodawców albo wadliwej techniki legislacyjnej i w konsekwencji niejednoznaczności stanowionych przepisów. Pojęcie to obejmuje również niedopełnienie przez organ rentowy obowiązku działania z urzędu na korzyść osób uprawnionych do świadczeń emerytalno-rentowych. /III AUa 1471/19 - wyrok SA Wrocław z dnia 04-03-2020/ Za błąd organu uznaje się każdą obiektywną wadliwość niezależnie od tego czy jest ona skutkiem zaniedbania, pomyłki czy też np. wadliwej legislacji./Wyrok SA w Szczecinie z dnia 2 kwietnia 2020 r III AUa 604/19, LEX nr 3049596/

Mając to na uwadze generalnie wskazać należy, iż celem ponownego ustalenia w trybie art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest ponowne rozstrzygnięcie o uprawnieniach, które powstały ex lege przed wydaniem weryfikowanej decyzji emerytalno-rentowej. Uzasadnieniem dla ponowienia postępowania zakończonych prawomocną decyzją organu rentowego, wyznaczającym jego cel, jest niezgodność zawartego w niej rozstrzygnięcia z ukształtowaną ex lege sytuacją prawną zainteresowanego, powstała np. na skutek popełnionych przez organ rentowy uchybień normom prawa materialnego, czy procesowego. W kolejnym postępowaniu organ rentowy dąży więc do ustalenia, czy popełnione uchybienia lub przedłożone dowody albo ujawnione fakty mają wpływ na zmianę dokonanych wcześniej ustaleń. Bezpośrednim celem ponownego postępowania jest rozstrzygnięcie o uprawnieniach zainteresowanego według stanu faktycznego z chwili wydania weryfikowanej decyzji rentowej. Ponowne ustalenie prawa w trybie art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej stanowi zatem

nadzwyczajną kontynuację poprzedniego postępowania przed organem rentowym, zmierzając do podważenia jego decyzji wówczas, gdy uprawomocniła się ona wskutek upływu terminu odwołania. /Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 21 sierpnia 2019 r. III AUa 1092/18/

Mając powyższe na uwadze należy podkreślić, że skoro przedmiotowe postępowanie zostało wszczęte w oparciu o wniosek z art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, to obowiązkiem organu rentowego a następnie Sądu orzekającego, była w pierwszej kolejności ocena, czy wystąpiły określone w tym przepisie przesłanki umożliwiające merytoryczne rozpoznanie wniosku. Wobec zarzutów formułowanych przez ubezpieczoną wadliwości dokonywanych przez organ rentowy obliczeń, zakwestionowana decyzja organu rentowego powinna była obejmować także kwestię ponownego ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 114 ust. 1 pkt 6 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, i w efekcie możliwości przeliczenia świadczenia z pominięciem tych błędów.

Należało zatem ustalić i ocenić, czy względnie popełnione uchybienia lub przedłożone dowody albo ujawnione fakty mają wpływ na zmianę dokonanych wcześniej ustaleń i poprzednio wydanej decyzji. Ocena, że przesłanki te nie były spełnione (wnioskodawczyni nie przedłożyła nowych dowodów ani nie ujawniła okoliczności istniejących przed wydaniem tej decyzji, które miały wpływ na prawo do świadczeń, nie miały miejsca uchybienia organu rzutujące naprawo lub wysokość świadczenia) powinna prowadzić do odmowy ponownego ustalenia świadczenia przez organ rentowy oraz oddalenia odwołania przez Sąd, bez potrzeby merytorycznego zbadania wysokości świadczenia przysługującego ubezpieczonej. Bez spełnienia przesłanek formalnych wniosku z art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, prowadzenie postępowania dotyczącego merytorycznej oceny wysokości świadczenia, jest bezcelowe i bezprzedmiotowe.

Dokonując wszechstronnej analizy zgromadzonego w sprawie materiału procesowego Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że skarżąca w toku postępowania przed organem rentowym wywołanym ponownym złożeniem wniosku z dnia 13 sierpnia 2019 r. o ustalenie prawa do emerytury, nie spełniła przesłanki wniosku o ponowne ustalenie prawa do emerytury na zasadach określonych w art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Skarżąca nie przedłożyła nowych dowodów na potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed uprawomocnieniem się decyzji z dnia 17 grudnia 2018 r. jak i 24 stycznia 2019 r., a mających wpływ na powstanie prawa do świadczenia. Skarżąca również w toku niniejszego postępowania nie ujawniła żadnych okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie były znane organowi w chwili orzekania i mają wpływ na wysokość emerytury.

Brak też podstaw do uznania, iż decyzja organu rentowego w przedmiocie wysokości emerytury wnioskodawczyni winna zostać zweryfikowana z uwagi na popełnione przez organ przy wyliczeniach świadczenia błędy, czego organ rentowy wbrew treści wniosku z dnia 13 sierpnia 2019 r. nie zweryfikował. Odnosząc się do powyższego wskazać należy, iż twierdzenia wnioskodawczyni co do istnienia obiektywnych uchybień/błędu organu w tym przedmiocie pozostają gołosłownymi. Nie zostały bowiem ujawnione żadne okoliczności mogące istnienie takiego błędu uzasadniać.

Ubezpieczona tłumacząc swoje stanowisko w tym przedmiocie powołuje się na trzykrotne wyliczenie jej świadczenia w różnych wysokościach. Wskazuje, iż w informacji o prognozowanej wysokości emerytury z dnia 15.10.2018 ZUS wskazał na kwotę świadczenia bez emerytury kapitałowej wynoszącą 1957,55 zł, następnie w decyzji z dnia 17 grudnia 2018 r. przyznał jej emeryturę w kwocie 1986,45 zł wynikająca z wyliczenia $(\dots,83 + (\dots,47)/262,20 = 1810,52 + 175,93 \text{ zł} = 1986,45$ gdzie 88307,83 zł to kwota składek z uwzględnieniem waloryzacji, $(\dots,47$ to kwota kapitału początkowego po waloryzacji, 262,20 to średnie dalsze trawne życia 175,93 zł to okresowa emerytura kapitałowa, zaś w odpowiedzi na odwołanie od decyzji z dnia 24 stycznia 2019 r. z 18.02.2018 z błędem arytmetycznym wyliczył, iż emerytura wynosi 2162,28 zł $(\dots,83 + (\dots,47)/252,20 = 1986,45 + 175,93 \text{ zł} = (\dots,28$ gdzie 88307,83 zł to kwota składek z uwzględnieniem waloryzacji, $(\dots,47$ to kwota kapitału początkowego po waloryzacji, 252,20 to średnie dalsze trawne życia 175,93 zł to okresowa emerytura kapitałowa a prawidłowo wykonane działanie winno dać wynik 2058,24 zł.

Niemniej jednak nie należy tracić z pola widzenia, że prognozowana wysokość emerytury nie może być podstawą jakichkolwiek roszczeń, informacja ta nie jest decyzją administracyjną ani zaświadczeniem w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego. Wyniki na kalkulatorze emerytalnym są jedynie prognozą przyszłej emerytury i zależą od parametrów przyjętych założeń makroekonomicznych, które nie są niezmiennie oraz danych podanych także przez samego ubezpieczonego które będą weryfikowane i w przyszłości mogą okazać się inne. Podkreślenia wymaga też, iż w chwili obecnej nie istnieje możliwość systemowa przedstawienia konkretnych parametrów na podstawie których w dniu 15.10.2018 została wyliczona prognoza emerytury. (...) tzw. „symulatora emerytalnego” nie przewiduje możliwości przedstawienia danych z dnia 15.10.2018 r. Nie jest zatem pewnym jak konkretnie w tej dacie prognoza została wyliczona a istnienie rozbieżności pomiędzy ww. wyliczeniem prognozowanym a ostatecznym wyliczeniem mającym odzwierciedlenie w decyzji z dnia 17 grudnia 2018 r. samo w sobie nie oznacza, iż przyznana wnioskodawczyni emerytura została obliczona źle z błędami.

Znamiennym jest również, iż otrzymując wiążącą decyzję określającą wysokość emerytury – przyznającej jej prawo do świadczenia z dnia 17 grudnia 2018 r. wnioskodawczyni co bezsporne jej nie kwestionowała. Nie domagała się wówczas przed sądem weryfikacji ustalonego wymiaru świadczenia ze wskazaniem konkretnych uchybień co do przyjętych wtedy elementów mających wpływ na wysokość prawa do świadczenia. Co prawda już 15 stycznia 2019 roku wnioskodawczyni wniosła o ponowne przeliczenia świadczenia odwołując się do prognozy wyliczonej emerytury jako nowej poprzednio nie uwzględnionej okoliczności, jednakże powyższe w tym stanie rzeczy nie jest tożsame z błędnym wyliczeniem przez ZUS emerytury na dzień decyzji z dnia 17 grudnia 2018 r. w istniejącym wówczas i ujawnionym organowi rentowemu stanem faktycznym i prawnym.

Istnienia błędu w dokonany przez ZUS wyliczeniu świadczenia wnioskodawczyni nie dowodzi też treść odpowiedzi na odwołanie od decyzji z dnia 24 stycznia 2019 r. z 18.02.2018 r. Co prawda organ rentowy podał w nim odmienny sposób wyliczenia świadczenia niż w decyzji z dnia 17 grudnia 2018 r. jednak po interwencji samej ubezpieczonej powyższe sprostował i wskazał, iż powyższe miało charakter oczywistej omyłki pisarskiej. Podkreślić należy iż organ dokonuje setek wyliczeń świadczeń ubezpieczonych i powołuje je w rozlicznych pismach także procesowych. Tym samym wskazanie odmiennych danych mogło mieć miejsce, co nie oznacza samo w sobie, iż organ de facto inaczej wyliczał należne wnioskodawczyni świadczenia zwłaszcza, że temu pismem z dnia 23 lipca 2019 /k. 20 plik I akt ZUS/ kategorycznie zaprzeczył. Przeczy temu także treść decyzji z dnia 17 grudnia 2018 r. Twierdzenia zawarte w odwołaniu, iż dokonane przez ZUS wyliczenie emerytury wnioskodawczyni jest wadliwe nie zostały więc nawet skonkretyzowane tak by istnienie błędu merytorycznie badać. Okoliczności powołane przez wnioskodawczynię obiektywnie o żadnych uchybieniach bowiem nie świadczą .

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego, w toku postępowania przed organem rentowym, wywołanego wnioskiem z dnia 13 sierpnia 2019 r., nie zostało ujawnione nic nowego ani jakiegokolwiek konkretne zarzuty w przedmiocie obiektywnie zaistniałych błędów, które dawałyby Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych podstawę do ponownego przeanalizowania sytuacji prawnej wnioskodawczyni. Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ma podstaw do ponownego ustalenia emerytury, jeśli zainteresowany nie przedstawi dokumentów lub okoliczności (w tym w ocenie Sądu obiektywnych błędów) zmieniających jego sytuację (por. wyrok. Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 r., III UK 150/13, LEX nr 1458793).

W konsekwencji zaskarżona decyzja organu rentowego z dnia 26 sierpnia 2019 r. odpowiada prawu.

Mając powyższe na uwadze odwołanie, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., podlegało oddaleniu.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni.

22 III 2021 roku.

J.L.